

För att undersöka hur tillämpningen av miljöbalken förhåller sig till målen om en ökning av förnybar energi, har Fröberg & Lundholm Advokatbyrå gjort en enklare genomgång av praxis i vindkraftsmål hos mark- och miljödomstolarna mellan september 2015 – juni 2018.

Redogörelsen, som inte gör anspråk på att vara helt uttömmande, omfattar de fall där det skett en överprövning av miljöprövningsdelegationens beslut och där domstolen antingen inte har gjort någon förändring, eller har upphävt tillståndet i sin helhet eller minskat antalet verk, se tabellen nedan. I genomgången har en sammanställning skett av hur många vindkraftverk som avslagits i förhållande till sökt antal.

Genomgången omfattar inte de tillstånd som avslagits eller begränsats redan av miljöprövningsdelegationen och därefter inte har överklagats, eller de ansökningar som har återkallats i första instans på grund av t.ex. avsaknad av tillstyrkande eller utifrån negativa remissvar.

Genomgången gör inte heller någon uppskattning av att en stor del av de vindparker som har meddelats tillstånd sannolikt inte kommer att hinna att uppföras. Upp emot 1 000 av de redan tillståndsgivna vindkraftverken har äldre tillstånd som har förfallit 2017 eller är på väg att förfalla om de inte tas i anspråk senast år 2019. I många fall kommer det inte att bli aktuellt att ta dessa tillstånd i anspråk eftersom prövningsmyndigheterna har varit restriktiva med att meddela förlängning av ianspråktagandet eller att meddela tillstånd för nödvändiga ändringar.

TABELL Vindkraftsdomar mellan september 2015 – maj 2018

Vindpark	Beslut i MPD	Dom i MMD	Dom i MÖD	Upphävda/ Ej tillstånd
Svartåsen (ansökan om 26 verk)	Tillstånd till 15 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Östersund dom 2015-09-10 i mål nr M 1394-14)		26 verk (Alla)
Västerviks kommun (ansökan om 11 verk)	Tillstånd till 11 verk	<u>Upphävt och återförvisat</u> (MMD Växjö beslut 2015-09-29 i mål M 1585-15)		11 verk (Alla)
Buråsen (ansökan om 10 verk)	Tillstånd till 10 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Vänersborg dom 2015-10-09 i mål M 1494-15)		10 verk (Alla)

Ansökan om bygglov för 6 verk i Bräcke kommun	Bygglov för 6 verk (av Bygg- och miljönämnden). Fastställt (av länsstyrelsen)	Fastställt (MMD Östersund dom 2015-10-27 i mål P 2394-15)		
Vetlanda kommun (ansökan om 4 verk)	Avslag	Avslag (MMD Växjö dom 2015-10-29 i mål M 2931-15)		4 Verk (Alla)
Fäbodberget (ansökan om 40 verk)	Tillstånd till 40 verk	Fastställt (MMD Umeå dom 2015-11-06 i mål M 1133-14)	Fastställt (dom 2016-09-21 i mål M 10647-15)	
Anmälan om 6 verk i Kristianstad kommun	Förbud (av Miljö- och hälsoskydds-nämnden). Avslag (av länsstyrelsen)	Avslag (MMD Växjö dom 2015-11-24 i mål M 512-15)		6 verk (Alla)
Anmälan om 3 verk i Kristianstads kommun	Förbud (av Miljö- och hälsoskydds-nämnden). Upphävt och återförvisat (av länsstyrelsen)	Fastställt (dvs. ej förbud) (MMD Växjö dom 2015-11-25 i mål M 296-15)		
Lilla Götestorp (ansökan om 4 verk)	Avvisat pga brister i MKB	Avslag (MMD Växjö dom 2015-10-29 i mål M 2931-15)		4 verk (Alla)
Tefteå (ansökan om 11 verk)	Tillstånd till 11 verk	Fastställt (MMD Umeå dom 2015-11-30 i mål M 2534-14)		
Ansökan om bygglov för 6 verk i Kristianstad	Avslag (av först Byggnadsnämnden och därefter länsstyrelsen)	Avslag (MMD Växjö dom 2015-11-30 i mål P 539-15)		6 verk (Alla)
Stölsäterberget (ansökan om 15 verk)	Tillstånd till 15 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2015-12-02 i mål M 2844-15)		

Galtryggen (ansökan om 4 verk)	Avslag	Ändrat, tillstånd till 4 verk (återförvisat för föreskrivande av villkor) (MMD Nacka dom 2015-12-11 i mål M 1455-15)		
Orrberget/Stensvedberget (ansökan om 10 verk)	Tillstånd till 10 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2016-01-13 i mål M 4549-15)	Fastställt (dom 2016-11-28 i mål M 964-16)	
Ansökan om bygglov för 2 verk i Simrishamns kommun	Bygglov för 2 verk (av Myndighetsnämnden). Fastställt (av länsstyrelsen)	Fastställt (MMD Växjö dom 2016-01-14 i mål P 137-14)		
Vartofta (ansökan om 2 verk)	Tillstånd till 1 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Vänersborg dom 2016-01-26 i mål M 2752-15)		2 verk (Alla)
Holmevattnet (ansökan om 6 verk)	Tillstånd till 6 verk	Fastställt (MMD Vänersborg dom 2016-01-29 i mål M 834-15)	<u>Upphävt</u> (dom 2016-12-21 i mål M 1413-16)	6 verk (Alla)
Marhult (ansökan om 11 verk)	Tillstånd till 11 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2016-02-01 i mål M 37-15)	Fastställt (dom 2016-12-14 i mål M 1344-16)	
Sötterfällan (ansökan om 11 verk)	Tillstånd till 11 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2016-02-01 i mål M 1599-15)		
Högen (ansökan om 5 verk)	Tillstånd till 4 verk	Fastställt (MMD Vänersborg 2016-02-09 i mål M 2463-15)		1 verk
Kråktorpet (ansökan om i vart fall 43 verk)	Tillstånd till 41 verk	Ändrat till 43 verk (MMD Östersund		

		dom 2106-03-10 i mål M 753-15)		
Enviksberget (ansökan om 10 verk)	Tillstånd till 10 verk	Upphävt (MMD Nacka dom 2016-03-15 i mål M 3560-15)	Tillstånd till 10 verk (dom 2017-04-27 i mål M 2917-16)	
Kölvallen (ansökan om 92 verk)	Tillstånd till 92 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2016-04-29 i mål M 6156-15)	<u>Upphävt</u> (dom 2017-06-19 i mål M 4276-16)	92 verk (Alla)
Skaftåsen (ansökan om 63 verk)	Tillstånd till 41 verk	Ändrat till 51 verk (MMD Östersund dom 2016-05-27 i mål M 1858-15)	<u>Ändrat till 41</u> verk (dom 2017-05-08 i mål M 5329-16)	22 verk
Hybbelberget (anmälan om 5 verk)	Förbud (av Myndighetsnämnden). Avslag (av länsstyrelsen)	<u>Avslag</u> (MMD Östersund dom 2016-05-27 i mål M 2844-14)		5 verk (Alla)
Hornmyran (ansökan om 9 verk)	Tillstånd till 9 verk	(MMD Umeå dom 2016-06-21 i mål M 1422-14)	Fastställt (dom 2018-03-34 i mål M 6328-16)	
Forsvidar (ansökan om 5 verk)	Tillstånd till 5 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Nacka dom 2016-06-23 i mål M 528-15)		5 verk (Alla)
Nordbillingen (ansökan om 6 verk)	Avslag	<u>Avslag</u> (MMD Vänersborg dom 2016-06-23 i mål M 680-15)		6 verk (Alla)
Fängsjön-Storsjöhöjden (ansökan om 149 verk)	Tillstånd till 113 verk	Ändrat till 98 verk (MMD Östersund dom 2016-06-30 i mål M 1775-15)	<u>Upphävt</u> (dom 2018-04-25 i mål M 6419-16)	149 verk

Ansökan om bygglov för 3 verk i Ulricehamns kommun	Bygglov för 3 verk (av Samverkansnämnden). Fastställt (av länsstyrelsen)	Fastställt (MMD Vänersborg dom 2016-07-13 i mål P 2613-15)		
Tidaholms kommun (ansökan om 3/4 verk)	Tillstånd till 3 verk	Fastställt (MMD Vänersborg dom 2016-07-21 i mål M 3705-15)		
Velinga (ansökan om 12 verk)	Tillstånd till 12 verk	Fastställt (MMD Vänersborg dom 2016-07-21 i mål M 3763-15)		
Lärkeskogen (ansökan om 7 verk)	Tillstånd till 5 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Vänersborg dom 2016-08-29 i mål M 19-16)		7 verk (Alla)
Anmälan om 4 verk i Sävsjö kommun	Ej förbud (av Myndighetsnämnden). Fastställt (av länsstyrelsen)	Fastställt (MMD Växjö dom 2016-08-29 i mål M 887-16)		
Laxåskogen (ansökan om 8 verk)	Tillstånd till 8 verk	<u>Ändrat till 7 verk</u> (MMD Nacka dom 2016-09-20 i mål M 3860-15)		1 verk
Bursjöleden (ansökan om 22 verk)	Tillstånd till 22 verk	<u>Ändrat till 14 verk</u> (MMD Östersund dom 2016-10-31 i mål M 1802-15)		8 verk
Anmälan om 3 verk i Örebro	Ej förbud (av Miljönämnden). Fastställt (av länsstyrelsen)	<u>Upphävt</u> (MMD Nacka dom 2016-11-07 i mål M 5490-15)		3 verk (Alla)
Bäckaskog (ansökan om 15 verk)	Tillstånd till 15 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Umeå dom 2016-11-17 i mål M 1761-15)		15 verk (Alla)
Marviken (ansökan om 14 verk)		<u>Avslag</u> (prövades direkt i MMD pga vattenverksamhet)		14 verk (Alla)

		MMD Växjö dom 2016-11-18 i mål M 2728-15)		
Gabriellsberget väst (ansökan om 6 verk)	Tillstånd till 6 verk	Upphävt (MMD Umeå dom 2016-11-23 i mål M 1421-15)	Avslag (dom 2017-11-24 i mål M 10878-16)	6 verk (Alla)
Ava (ansökan om 19 verk)	Tillstånd till 19 verk	Upphävt (MMD Umeå dom 2016-11-23 i mål M 1425-15)	Avslag (dom 2018-04-05 i mål M 10984-16)	19 verk (Alla)
Mönsterås kommun (ansökan om 4 verk)	Avslag	Avslag (MMD Växjö dom 2016-12-19 i mål M 5154-16)		4 verk (Alla)
Haurida Västra (ansökan om 4 verk)	Tillstånd till 4 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2016-12-19 i mål M 1523-16)		
Hanöbukten (ansökan om 700 verk)		Avslag (MMD Växjö, beslut av regeringen 2016-12-20, M2013/00540/Me)		700 verk (Alla)
Ansökan om bygglov för 5 verk i Lycksele kommun	Bygglov för 5 verk (av Miljö- och samhällsnämnden). Fastställt (av länsstyrelsen)	Fastställt (MMD Umeå dom 2017-01-19 i mål P 1006-15)		
Bjurholms kommun (ansökan om 24 verk)	Tillstånd till 24 verk	Upphävt och återförvisat (MMD Umeå beslut 2017-01-20 i mål M 75-16)		24 verk (Alla)
Tornäs (ansökan om 10 verk)	Tillstånd till 10 verk	Fastställt (MMD Östersund dom 2017-02-03 i mål M 1475-15)	Fastställt (dom 2018-05-03 i mål M 1802-07)	

Storhöjden (ansökan om 45 verk)	Tillstånd till 36 verk	Fastställt (MMD Östersund dom 2017-03-27 i mål M 757-16)	Fastställt (dom 2018-04-13 i mål M 3648-17)	9 verk
Hässleholms kommun (ansökan om 20 verk)	Avslag	Avslag (MMD Växjö dom 2017-03-30 i mål M 3888-16)		20 verk (Alla)
Karlstad kommun (ansökan om 4 verk)	Tillstånd till 4 verk	<u>Upphävt och återförvisat</u> (MMD Nacka beslut 2017-03-31 i mål M 4131-16)		4 verk (Alla)
Karlstad kommun (ansökan om 6 verk)	Tillstånd till 4 verk	<u>Upphävt och återförvisat</u> (MMD Nacka beslut 2017-03-31 i mål M 4395-16)		6 verk (Alla)
Hyllstorp 3:7 (ansökan om 2 verk)	Tillstånd till 2 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2017-04-13 i mål M 3884-16)	<u>Upphävt</u> (dom 2017-11-06 i mål M 3892-17)	2 verk (Alla)
Valdemarsvik och Söderköpings kommun (ansökan om 11 verk)	Tillstånd för 10 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2017-04-27 i mål M 4094-16)	<u>Upphävt</u> (dom 2018-05-18 i mål M 4319-17)	11 verk (Alla)
Målarberget (ansökan om 35/36 verk)	Tillstånd till 33 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2017-06-15 i mål M 4486-16)		2 verk
Växjö och Uppvidinge kommun (ansökan om 11 verk)	Tillstånd till 9 verk	Fastställt (MMD Växjö 2017-06-21 i mål M 2712-15)		2 verk
Måljord 6:1 (ansökan om 3 verk)	Tillstånd till 3 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2017-06-30 i mål M 4324-16)		
Rödene (ansökan om 20 verk)	Tillstånd till 13 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Vänersborg dom		20 verk (Alla)

		2017-06-30 i mål M 2830-16)		
Pauträsk (ansökan om 120 verk)	Avslag	Avslag (MMD Umeå dom 2017-07-03 i mål M 3051-15)		120 verk (Alla)
Norrbäck (ansökan om 55 verk)	Avslag	Avslag (MMD Umeå dom 2017-07-03 i mål M 3053-15)		55 verk (Alla)
Fryksdalshöjden (ansökan om 9 verk)	Tillstånd till 8 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2017-07-19 i mål M 4132-16)		1 verk
Dållebo (ansökan om 4 verk)	Tillstånd till 4 verk	Fastställt (MMD dom 2017-08-16 i mål M 2189-17)		
Anmälan om 2 verk i Vetlanda	Ej förbud (av Miljö- och byggnämnden). Fastställt av länsstyrelsen	Fastställt (MMD Vänersborg dom 2017-08-21 i mål M 2797-17)		
Anmälan om 6 verk i Kungsbacka	Ej förbud (av Nämnden för miljö & hälsoskydd). Upphävt av länsstyrelsen	Avslag (MMD Vänersborg dom 2017-08-30 i mål M 4222-16)		6 verk (Alla)
Åsele och Lycksele (ansökan om 48)	Tillstånd för 25 verk	Upphävt (MMD Umeå dom 2017-09-25 i mål M 1690-16)		48 verk (Alla)
Vitberget (ansökan om 35 verk)	Tillstånd för 35 verk	Fastställt (MMD Östersund dom 2017-10-03 i mål M 36-17)		
Ansökan om bygglov för 2 verk i Karlshamn	Bygglov för 2 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2017-10-05 i mål P 1273-17)		
Ansökan om bygglov för 2 verk i Östra Göinge	Bygglov för 2 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2017-		

		10-09 i mål P 1794-17)		
Ansökan om bygglov för 6 verk på Blackåsberget	Avslag (av först Myndighetsnämnden och därefter länsstyrelsen)	<u>Avslag</u> (MMD Östersund 2017-10-26 i mål P 1213-16)		6 verk (Alla)
Kärnhult (ansökan om 7 verk)	Tillstånd till 4 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Växjö dom 2017-12-15 i mål M 4183-16)		7 verk (Alla)
Ödmården (ansökan om 98 verk)	Tillstånd till 98 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Nacka dom 2018-01-18 i mål M 2204-16)		98 verk (Alla)
Göljhult (ansökan om 12 verk)	Tillstånd till 10 verk	<u>Ändrat</u> till 9 verk (MMD Växjö dom 2018-01-19 i mål M 2506-15)		3 verk
Fageråsen (ansökan om 34 verk)	Tillstånd till 34 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2018-01-23 i mål M 814-17)		
Hedemora kommun (ansökan om 7 verk)	Tillstånd till 7 verk	Fastställt (MMD Nacka dom 2018-02-07 i mål M 4357-17)		
Växjö kommun (ansökan om 10 verk)	Tillstånd till 10 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2018-02-27 i mål M 3456-17)		
Stora Middelgrund och Röde bank (ansökan om 108 verk)	Avslag	<u>Avvisat</u> pga brister i MKB:n (MMD Vänersborg beslut 2018-03-09 i mål 1195-17)		108 verk (Alla)
Brooberget (ansökan om 80 verk)	Tillstånd till 80 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Nacka dom 2018-03-15 i mål M 4391-16)		80 verk (Alla)

Lannaberget (ansökan om 35 verk)	Tillstånd till 35 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Nacka dom 2018-03-15 i mål M 4389-16)		35 verk (Alla)
Blåbergsliden (ansökan om 29 verk)	Tillstånd till 29 verk	Fastställt (MMD Umeå dom 2018-03-16 i mål M 2183-16)		
Ljusvattnet (ansökan om 39 verk)	Tillstånd till 33 verk	<u>Ändrat</u> till 3 verk (MMD Umeå dom 2018-03-16 i mål M 2182-16)		36 verk
Uppvidinge kommun (ansökan om 40 verk)	Tillstånd till 40 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Vänersborg dom 2018-03-22 i mål M 2326-26)		40 verk (Alla)
Gubbaberget (ansökan om 46 verk)	Tillstånd till 13 verk	<u>Avslag</u> (MMD Nacka dom 2018-04-04 i mål M 2208-17)		33 verk
Grönhult (ansökan om 23 verk)	Tillstånd till 13 verk	<u>Avslag</u> (MMD Vänersborg dom 2018-04-12 i mål M 3975-16)		10 verk
Ulricehamns kommun (ansökan om 8 verk)	Tillstånd till 3 verk	<u>Avslag</u> (MMD Vänersborg dom 2018-04-17 i mål M 396-18)		5 verk
Fyrskog (ansökan om 6/7 verk)	Tillstånd till 6 verk	<u>Upphävt</u> (MMD Vänersborg dom 2018-04-30 i mål M 4678-16)		6 verk (Alla)
Alvesta kommun (ansökan om 22 verk)	Tillstånd till 22 verk	Fastställt (MMD Växjö dom 2018-05-02 i mål M 485-17)		
Inre och Yttre Verkanliden (ansökan om 27 verk)	Tillstånd till 27 verk	Fastställt (MMD Östersund dom		

		2108-05-07 i mål M 1471-17)		
Vaberget (ansökan om 12 verk)	Tillstånd till 12 verk	Fastställt (MMD Östersund (2018-05-29 i mål M 1816-16)		
Vaberget (ansökan om 10 verk)	Tillstånd till 10 verk	Fastställt (MMD Östersund (2018-05-29 i mål M 1817-16)		
Totalt prövade: 2 537	Tillståndsgivna: 608		Antal upphävda/ ej tillstånd:	1 929

MÖD:s domar under 2018 rörande vindkraft

Antal: 10 stycken

Avslag till vindkraft 285 verk: Söderköpings kommun 10 verk, Bodhögarna 80 verk, Ögonfågeln 7 verk, Blåsmark 25 verk, FORSCA 144 verk, Ava 19 verk

Bifall till vindkraft 85 verk: Björkhöjden-Björkvattnet 30 verk, Krokomb 10 verk, Storhöjden 36 verk, Hornmyran 9 verk

- MÖD 2018-05-18, M 4319-17
- MÖD 2018-05-15, M 6469-17 (Björkhöjden-Björkvattnet)
- MÖD 2018-05-15, M 6227-17 (Bodhögarna)
- MÖD 2018-05-15, M 6228-17 (Ögonfågeln)
- MÖD 2018-05-14, M 9183-17 (Blåsmark)
- MÖD 2018-05-03, M 1802-17
- MÖD 2018-04-25, M 6419-16 (FORSCA)
- MÖD 2018-04-13, M 3648-17 (Storhöjden)
- MÖD 2018-04-05, M 10984-16 (Ava)
- MÖD 2018-03-13, M 6328-16 (Hornmyran)